

“Etkisi, yaşam boyu sürecek bir eğitim...”

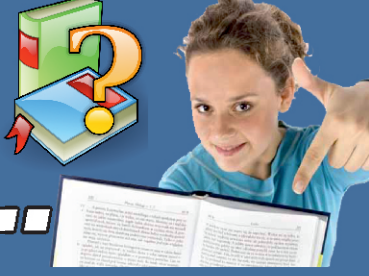
Özel

KAYABAŞI
Lisesi

Yıl:2 Sayı: 6 Kayabaşı Temel Lisesi ücretsiz yayın organıdır. 05/03/2017

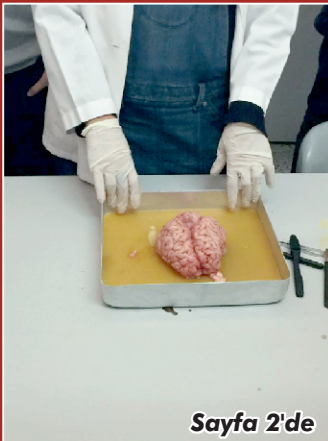
Lise öğrencisi, kitap okumuyor...

Kayabaşı Lisesi öğrencilerimiz, öğretmenleri Hüsamettin Bilgili idaresinde Burak Bulut, Barış Kocatepe, Yaşar Özdemir, Sude Şahin ve Simge Nur İriş Tübitak'ın yapmış olduğu yarışmaya sosyoloji alanında “Lise öğrencileri nelerden mutlu oluyor” konusyla katılmış ve bu konu ile ilgili olarak 653 öğrenci ile bire bir anket metodunu uygulayarak 6 soru yöneltmiştir. Tübitak projesi kapsamında yapmış olduğumuz araştırmada çok ilginç sonuçlar ortaya çıktı. Lise öğrencilerinin psikolojilerini ve toplum içindeki kaygılarını daha net bir şekilde görme fırsatını elde etmiş olduk.

Devamı Sayfa 4'de

Etkinliklerimiz tüm hızıyla sürüyor

Sayfa 2'de

Kayabaşı Lisesi'nin sosyal ve bilimsel etkinlikleri kapsamında öğrencilerimiz yoğun bir şekilde çalışıyor.

Motin
Kayabaşı...

Eğitimde, Türkiye'nin kaçırdığı fırsat: KÖY ENSTİTÜLERİ -2-

Köy enstitülerinde öğrenciler hayatın her alanında yetiştirilmekteydi. Türkçe, fizik, matematik, tarih ve yurttaşlık bilgisi dersleri yanında, ziraat dersleri ve pratik çalışmalar yapılıyor, aynı zamanda sanat alanında da öğrencilere beceri kazandırılıyordu.

Örneğin Aşık Veysel Köy Enstitülerini gezerek öğrencilere saz çalmasını öğretiyor, okullarda keman konserleri veriliyor, Mozart'ın ron doları özellikle öğretiliyor, Anton Çehov'un eserleri nin temsili yapılıyor, Moliere, Sofokles, Gogol ve Shakespeare'in tiyatro eserleri canlandırılıyordu.

Örneğin 1945 yılında Hasanoğlan Köy Enstitüsü'nde 3 piyano, 55 keman, 259 mandolin bulunmaktaydı. Köy Enstitüleri kültürel anlamda da bir atılım manasına geliyordu.

Enstitülerde öğretmen, köyde okul içi ve okul dışı eğitim çalışmalarını bütünsel bir anlayışla yürütecek biçimde yetiştiriliyordu. Enstitülü öğretmen, köyde okul dışı okuma yazma, yurttaşlık bilgileri, iş ve meslek becerileri eğitimi de gerçekleştirerek köyü kendi dinamikleriyle içten canlandırmak amacıyla çaba gösteriyordu. Enstitü öğrencilerinin konuları severek, ilgiyle öğrenmelerini sağlamak için kültür, teknik ve tarım derslerinin kendi konuları arasında olduğu gibi bu üç alanın konuları arasında da bağlantı kuruluyordu.

Örneğin, fizik dersleri, enstitünün elektrik ve su tesisatının yapımı; tarım dersi, toprağın gübrelenmesi, yağ, peynir yapımı, hayvan sağlığı konuları ile ilişkilendirilerek işleniyordu.

Matematik dersindeki ölçme işlemleri, çizimler, işlikte yapılan işlerde kullanılıyordu. Kullanılan rakamlar, okulun döner sermayesi, okul kooperatifi ve köy gerçekleriyle ilişkilendiriliyordu. Konular, öğrencilerin yakın çevrelerinden seçilerek, kültür dersleri de işlevsel hale getiriliyordu.

Türkiye'de yatılı bir okulda karma eğitim ilk kez köy enstitülerinde uygulamaya konuldu. O güne dek ilkokuldan sonra okutulmayan köylü kızlar, az sayıda da olsa enstitülere alınmaya başlandı. Köydeki bir arada yaşamın bir adım daha ilerisinde, kızlara bu okullarda yönetim ve önderlik rolleri verildi. Toplumsal ve eğitsel açıdan da yararlı olan karma eğitim, çağdaş, laik eğitimin; yatılılık da pozitif ayrımcılığın gereği idi.

Sayfa 4'de

Etkinliklerimiz tüm hızıyla sürüyor

ÖĞRENCİ YAZISI

Gökçe YILDIRIM 10/A Sınıfı

= ÇIKMAZ SOKAK =

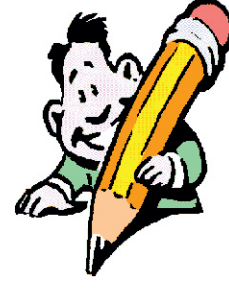
Belirsizlik. Benim hayatımı oluşturan söz bu sanırım. Bir insanı sevip sevmemek; bir şey iyi yapıp yapmadığını bilmemek de hayatımızdaki belirsizliklerden sadece birkaçı. Aslına bakarsanız belirsizliklerden nefret etmemin nedeni de tam olarak bu. Hayatın bütününde yer edinmiş ve her yere sızmış olan bu çıkmazdan hepimiz nefret ederiz. Ya seversin ya sevmersin; ya yaparsın ya da yapmazsın. Her şey sana kalmış. Bütün bu seçim yapma ve yol çizme sorumluluğu üzerimizde. Neden? Allah bize düşünme, seçme gücü ve hakimiyeti vermiş olduğu için mi, yoksa bu yaşayan her canlı için geçerli olan bir durum mu? Şu soruları sorarken bile belirsizlik içinde yüzüyorum. Peki ben ve benim gibi düşünen insanlar ya akıntıya kapılır da boğulursak? İhtimallerle yaşamaktan nefret etsek de yaşadığımız hayat da belirsizliklerin en büyüğü değil midir zaten? Soru işaretleriyle dolu olan beynimiz doğduktan ölene kadar soru işaretleriyle dolu değil mi?

İnsanların size karşı olan beklentileri de başlı başına ayrı bir sorundur. Baskı içinde hissederiz. İşte o zaman uyuyan bir aslanı uyandırmışçasına kendimizi sorgularız. Özgüven denen şey ise tam burada başlar. Çevremizdeki insanlar bizden bir şeyler bekledikçe kendimizi sorgulamayı unutup en iyi olmak için çabalarız. İnsan eğer gerçekten başarılı olmak istiyorsa en başta kendini sorgulamalıdır. Eğer bunu yapabilirsek başarı da kendiliğinden gelecektir.

Yaşamak istiyorsak bu belirsizlik ve baskının olduğu çıkmaz sokakta yaşamayı öğrenmeliyiz. Bu sokakta yaşayan insanlar bizleriz. Pencereden baktığımızda yolun sonundaki pis duvara bakmak insanın motivasyonunu düşürür. Fakat elimizde boya ve fırçalar her zaman vardır. Duvara istediğimiz her şeyi çizebiliriz: Ev, iş, araba, tıp fakültesi, hukuk fakültesi...

Ama yine de bu kadar güzel şeyi çizerken aralarından sadece birini çizebileceğimizi unutmamalıyım. Zira her şey gibi bu belirsizliğin seçimi de bizlere kalmıştır.

2009-2011 Dönemi Kayabaşı Öğrencisi Gamze ŞANLIDAĞ

Merhaba arkadaşlar...

Kayabaşı 6 sene önce mezun olduğum dershanem olsa da benim için yeri çok ayrı bir eğitim kurumudur. Öyle ki lise olacağını öğrendiğimde bizim zamanımızda böyle olsaydı demiştim. Eğitim öğrenim anlamında çok önemli ve değerli bir yerde ve zamanda olduğunuzu hatırlatmak isterim.

Ben ilk olarak 12. Sınıfta tanışmıştım bu aileyle. O zamanlar dershanenin işleyişi hakkında da bir fikrimiz yoktu. Ama ilk sınava girdiğimiz andan itibaren farklı bir yerde olduğumuzu anlamıştık. Deneme sınavına gittiğimizde telefonları masanın üstüne koymamız söylendi ve sınava kadar bir daha görmedik. Devamında ise taramalar, ödevler, toplantılar derken 1 yılı tamamladık. Ben ilk sınavımda istediğim sonucu alamadığım için mezun kalmıştım. Daha doğrusu ne kadar yüksek alabilirim ki diyip zaten yapabileceğim hedefler söylüyordum. Zamanla puanlarım yükselse de hedefim hala belirsizdi bu nedenle de ne kadar ilerlemem gerektiğini bilmiyordum. Ortalama bir sonuç aldığım ilk dönemde ben tercih yapıp bir yerlere yerleşmeliyim derken ailemin ve dershanedeki hocalarımın desteği ile daha iyisini yapabileceğimi düşünüp ve inanıp bir sene daha hazırlanmayı göze aldım. İlk zamanlar hiç de kolay olmadı. Tüm arkadaşlarınız gitmişken belli bir puan alıp orada kalmak çalışmaya devam etmek başlarda biraz üzmüştü. Tam bu dönemlerde denemelerde puanlarım bir türlü yükselmiyor ve sanırım aynı puanı alacağım, boşuna sene kaybettim, dershaneyi de bırakayım diyordum. Bu sırada da yine imdadıma benden yana umutlarını hiç kaybetmeyen hocalarım yetişti. Ve ygs de güzel bir sonuç aldım. Gerçekten bana inandıkları için defalarca teşekkür ettiğim hocalarım sayesinde kendime inanmıştım ve o motivasyonla devam ettim.

Şu anda Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi 6. Sınıf öğrencisiyim. Sanırım Kayabaşı'na başlamamış olsam buralarda olmayı hayal de edemezdim. Ancak şu an hastahane her vakit geçirdiğimde her hasta baktığımda iyi ki buradayım diyorum. İyi ki bir daha denemişim o riski göze alıp bunca emeği vermişim diyorum. Çok zorlandığımız hayatımızı başkalarından kısıtlı yaşadığımız ülkemizin koşullarında acaba doğru mu yapıyoruz gerçekten değişiyor mu bunca emeğe dediğimiz çok zaman olsa da sonucunu aldığımızı görmek herşeye değişiyor. Sağlıkla uğraşmak isteyen herkese de içten bir şekilde öneririm.

Sonuç olarak da bulunduğunuz yerin gerçekten kıymetini bilin. Şu an TUS'a hazırlanan biri olarak keşke yine böyle bir dersane olsa da beni yine düzene soksa diye iç geçiriyorum. Orada dönemimizin çok güzel zamanları geçti. Sadece dersane okul değil 2. Evimiz olmuştu. Bir sene daha hazırlan dediklerinde düşünmeden tamam diyen biri olarak yılların tecrübesinden faydalanın ve ne derlerse yapmaya çalışın. Gerekirse bir sene telefon kullanmayın, yoğun zamanlarınızda isteklerinizi erteleyin. Bunları hem uygulamış hem de kardeşine de uygulatarak hatırı sayılır bir puan almasına neden olan biri olarak söylüyorum. En güzel şehirlere bölümlere geldiğinizde öyle çok zamanlarınız ve fırsatlarınız olacak ki kendinizi bugün hangisini yapsam diye düşünürken bulacaksınız. Ve üniversiteyi sadece mesleğe giden bir yol olarak değil de hayatınızın en keyifli son stres siz dönemi ve kendinizi en iyi ifade edebileceğiniz dönem olarak düşünün. O dönemde insanların size kazandırabileceği çok fazla farklı yön oluyor bunun için yanınızda nasıl insanlar olmasını isterseniz diye hayal edip bulunacağınız yeri buna göre seçin. Hayatınızın en güzel dönemini keyifle yaşayın.

Hepinize başarılı mutlu ve en önemlisi sağlıklı yıllar dilerim.

5ARLO
cafe - bar - bistro
www.5arlo.com

İşarlobar İşarlaşarlo

0 546 212 36 75
0 256 212 36 75

Ramazanpaşa Mh. İstiklal Cd. 27 Sok. No:6 Kat:2
(Yağcılar İçi - Kent Meydanı)
Efeler / AYDIN

Ayşegül TUNALI

Rehber Öğretmeni

YGS'ye günler kala...

İyi bir iş mi çıkarmak istiyorsunuz?

Öyleyse zamanın sizden istediği görevleri yerine getiriniz.

GÖREVİNİZ NE Mİ?

Karşınıza çıkan,sizi zorlayan tüm engelleri aşarak zirveye bayrağınızı taşıyabilmelisinizdir. (Bu süreçte karşınıza çıkacak engeller sadece öğrendiğiniz konular değil,zamanı doğru kullanmak, kendinize güvenmek ve inanmak en büyük etkidir.)

Unutmayın!

Boş zaman yoktur; boşa geçen zaman vardır. Zamanınızı kendiniz yönetin, Boşa geçen zaman sizin geleceğinizi etkileyecektir. Dünya üzerinde insanlara zaman kadar "eşit" bir biçimde dağıtılmış olan hiçbir gerçek yokken neden hakkınızdan feragat edesiniz ki. Zamanınızı öncelikleriniz doğrultusunda kullanabildiğinizde yönetimi de elinize almış olursunuz.

Değerli arkadaşlar, sınava az bir zaman kalmışken bütün konuları tekrar için kendinizi zorlamayın.Konulara göre hakimiyetiniz farklılıklar gösterir. İyi olduğunuz konularla ilgili soru çözmektense; eksik olduğunuz konulara yönelmeniz sizin için daha etkili olacaktır.

YGS'yi zorlaştıran temel etken sizlerin ona çok özel anlamlar yüklemesi ve bu anlamın zamanla hastalıklı bir korkuya dönüşmesidir. YGS'yi bir deneme olarak

düşünmek sizin ona özel anlamlar yüklemenizi engelleyecektir.

Sınava yakın bir zamanda geçmiş yılların YGS sorularını bir deneme çözme formatında çözmeniz size büyük faydalar sağlayacaktır.YGS sorularını çözdükten sonra, bu soruların herhangi bir test kitabındaki sorulardan farklı olmadığını göreceksiniz. Bu soruları farklı zamanlarda sınıf ortamında çözmüş olsanız bile bir deneme olarak mutlaka çözmenizi öneriyorum

SEVGİLİ ÖĞRENCİLER; ÖNCELİKLE OLUMLU DÜŞÜNÜN...

Sınavdan ve Başarısızlıktan Korkmayın.İnsanın bir duruma karşı olan düşünceleri; tutum ve davranışlarını da belirler.Sınav için geliştireceğiniz olumlu tutum sınavınızın daha iyi geçmesine katkı sağlayacaktır.

Sınava karşı korku geliştirmeniz, sizin, sınavda normalde göstereceğiniz başarının altında kalmanıza sebep olabilir. Korku esnasında birey bazı davranışlarını kontrol edemeyebilir ve bu da hata yapma oranınız artabilir.Kendinizden emin olun. Rahat bir tavır sergileyin. Normal düzeninizi bozmadan yaşamınızı devam ettirin.

BAŞARIYI İSTE Kİ O DA SANA GELSİN.

Sonra zihnin, isteğini abartacak ve size daha fazlasını sunacaktır. Fakat zihin gerçeğe uygunlukla çalışır. Sadece istemek yetmez. Eylemlerinizi de isteğinize uygunluk göstermelidir.

İçinde yaşadığım karışık duygular var bunun farkındayız "sadece ben böyle hissediyorum" diye düşünmeyin; çünkü hepimiz aynı durumdayız ve bizler bu duyguların farkındayız, yanınızdayız. İhtiyacınız olduğu her an çalacağınız bir kapı var bunu sakın unutmayın. Hiçbir durumda umutsuzluğa kapılmayın. Emek hiçbir zaman karşılıksız kalmaz sadece buna inanın ve içinizi rahat tutun. Sizler de bu sınava girecek ve başarılı olacak milyonlarca gençten birisiniz.

Başarılar diliyorum.

Kenan ÜŞENMEZ

Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni

Çanakkale Diyarında...

Binlerce şehidimizi barındıran aziz vatanın aziz toprağı Çanakkale , güzel Çanakkale... Gücümüzü dünyaya duyurduğumuz Çanakkale... Aylardan mart. Çanakkale'nin o muhteşem manzarasından bir hüzün doğuyor. Karşıda binlerce düşman... Mehmet Akif'in deyişleriyle "Kimi yamyam, kimi Hindu, kimi bilmem ne bela" Çanakkale Boğazı vatanın kalbi, geçilmemesi gerekiyor. Bu yüzden bıyığı yeni terlemiş daha on beş yaşında delikanlılar bile cepheye koşuyor. Damarlardaki o asil kan durmuyor. Vatan askı tutuşturuyor bedenlerini Öyle bir akın oluyor ki Çanakkale'ye o yıl tıp fakültesi hiç mezun vermiyor. Hepsi cepheye şahadet şerbetinden içip şehit oluyorlar. Analar ağlıyor... Yavrusunu kınalayıp "Haydi oğul, haydi git! Ya gazi ol, ya şehit!" diyerek gönderdiği yavrusu için gözyaşı döküyor.

Amansız bir mücadele başlıyor Çanakkale'de. Boğazda 26 mayın patlıyor. Ve düşman gemileri geri çekiliyor. Düşman anlıyor denizi geçemeyeceğini. Bu sefer karadan saldırmaya karar veriyor. Ama bilmiyorlar ki ne denizimiz onlara geçit verir ne de karamız. Mustafa Kemal Pasa emrediyor askere : "Ben size taarruzu emretmiyorum. Ben size ölmeyi emrediyorum. Sizin düşmanı oyalayacağınız zaman içinde, yerinize başka askerler gelebilir." Zaten onlar ölmeye hazırıdı ve hepsi seve seve canlarını verdi.

Simdi ise pırl pırl deniziyle kendisini ziyarete gelenleri kucaklıyor Çanakkale. Her yağmurda buram buram şahadet kokusu yükseliyor topraktan. Azıcık, toprağı kazsalar kemik parçaları ve mermiler çıkıyor. Bir metrekeye 6000 merminin düştüğü Çanakkale, atalarını unutmayan ve onlar için bir Fatiha okuyacak bu vatanın evlatlarını bekliyor. Çanakkale'm, ah kahraman gazilerim, gençliğine doymadan vatan için canını veren aziz şehitlerim ! Bağımsızlığımızı kazandıran isimsiz kahramanlarım ! Ruhunuz şad olsun !

Matematik Fıkraları...

MATEMATİK FİNALİ

Dört üniversite öğrencisi, uyanamadıkları için matematik finaline geç kalırlar. Okula gidince hocaya otobüsün lastiğinin patladığını söylerler. Hoca inanmaz ama öğrencilerinin yalvarmalarına dayanamayarak, onlara ayrı bir sınav yapar. Hoca dört öğrenciyi boş salonun köşelerine yerleştirir. 100 üzerinden 50 puan alan sınavı geçecektir. Öğrenciler çabucak ön sayfadaki 10 puanlık 4 tane basit matematik sorusunu çözerler. Sınav kağıdını çevirdiklerinde ise 60 puanlık tek bir soru vardır: "Otobüsün hangi lastiği patladı?"

ÜÇGENİN ALANI

İlkokulda, matematik dersinde öğretmen üçgenin alanını, çocuklara şu şekilde öğretmiş:
- Bir üçgenarının alanı; yatayımı ile dikleşiminin vuruşununun, ikiye bölümüdür!
Çocuk bunu güzelce ezberlemiş. Akşam babası evde sormuş:
- Bugün okulda ne öğrendiniz?
- Matematik dersinde, bir üçgenarının alanını öğrendik babacığım.
- Ya öyle mi, peki nasıl öğrendiniz?
- Bir üçgenarının alanı; yatayımı ile dikleşiminin vuruşununun, ikiye bölümüdür

İKİSİ DE AYNI

Küçük John okuldan eve gelir ve üzgün bir şekilde:
- Matematik dersinden 1 aldım! der.
Babası hemen sorar:
- Neden?
- "Öğretmen 3x2 kaç eder?" diye sordu; ben de "6" dedim. Babası; "Fakat bu doğru" der.
Çocuk:
- Ondan sonra da "Öğretmen 2x3 kaç eder?" diye sordu.
- Allah'ın salağı, ikisi arasında ne fark var? İkiisi De Aynı!
- İşte ben de öğretmene tam olarak aynısını söyledim!!!

Kök Hücreler

Dr. Nazan ACAR Yazdı...

Kök hücreler vücudumuzda bütün doku ve organları oluşturan ana hücrelerdir. Henüz farklılaşmamış olan bu hücreler sınırsız bölünebilme ve kendini yenileme, organ ve dokulara dönüşebilme yeteneğine sahiptir.

Vücudumuzdaki kas, karaciğer, cilt hücreleri gibi hücrelerin hedefleri bellidir ve bu hücreler

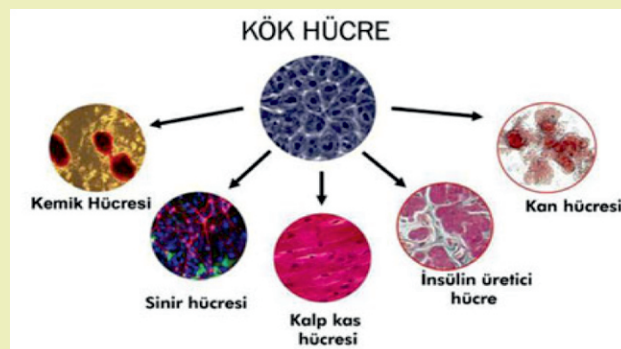
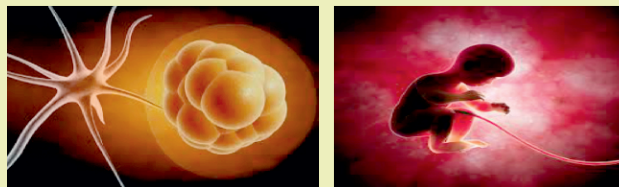
bölündükleri zaman kendileri gibi hücre oluştururlar. Oysa kök hücrelerin bu hücrelerden farklı olarak belirlenmiş bir fonksiyonları yoktur. Bu yüzden aldıkları sinyale göre farklı hücre tiplerine dönüşebilirler.

Tarihte ilk olarak 1960'lı yıllarda kemik iliğinden ameliyatla alınan kök hücreler lösemi tedavisinde kullanılmıştır. İlerleyen yıllarda vücutta dolaşan kandaki kök hücrelerin kullanılabilmesi anlaşılmıştır. 80'li yılların başında, yeni doğan bebeklerin kordon kanında da kök hücrelerin bol miktarda bulunduğu ve bu hücrelerin tedavide kullanılabilmesi fikri ortaya atılmıştır. 1998 yılında ABD'li bilim adamı James Thomson ve ekibi, ilk defa "insan embriyonik kök hücrelerini"

laboratuvarında embriyondan ayırtmış ve çoğaltmıştır.

Yapılan çalışmalara göz atarsak: İnsan embriyo kök hücrelerinden sinir kök hücreleri elde edilmiştir. Bilim adamları elde ettikleri bu kök hücreleri inme geçirmiş farelere nakletmişler ve iyileşme gördüklerini bildirmişlerdir. Benzer şekilde elde edilecek hücrelerin, insanlarda tedavi amaçlı kullanımı umulmaktadır. Yine insan embriyonik kök hücrelerinden dopamin salgılayan sinir hücresinin elde edildiği bildirilmiştir. Bu hücreler, Parkinson modeli farelere aktarılmış ve motor işlevde iyileşme görüldüğü kaydedilmiştir. Diyabet (Şeker hastalığı) tedavisinde, kök hücre çalışmalarının getirdiği umut, pankreasta insülin salgılama görevi yapan hücrelerin yedeklenebilmesidir. Bu konuda çalışan araştırmacılar, insan embriyonik kök hücrelerinden insülin sentezleyen hücreler elde etmeyi başardıklarını bildirmişlerdir.

Ülkemizdeki durumu değerlendirecek olursak; Türk Hematoloji Derneği ülkemizde kök hücre tedavisinin oldukça başarılı olduğunu belirtmiştir. Türkiye'de bu konuya ilişkin 75'i aşkın merkez bulunmaktadır. Bu sayı arttıkça bekleme süresi azalacak ve daha iyi sonuçlar alınacaktır.

Özel KAYABAŞI Lisesi Gazetesi

Yıl: 2 Sayı: 6 Tarih 05/03/2017
Adres: Cuma Mahallesi Doğu Gazi Bulvarı
No: 52 Kat: 4 Efeler/AYDIN
Tel: (0.256) 214 11 45
www.kayabasilisesi.com

Yayın Türü: Yerel Süreli Yayın
İmtiyaz Sahibi: Metin KAYABAŞI
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:
Kenan ÜŞENMEZ
Baskı, Dizgi ve Mizanpaj:
Yeni EGE Gazetecilik ve Reklamcılık
Tel: 0.532 725 05 91 Efeler / AYDIN

Gazetemiz Basın ve Ahlak Kurallarına Uymayı Taahhüt eder.

Lise öğrencisi, kitap okumuyor...

Hüsamettin BİLGİLİ

Kayabaşı Lisesi öğrencilerimiz, öğretmen-leri Hüsamettin Bilgili idaresinde Burak Bulut, Barış Kocatepe, Yaşar Özdemir, Sude Şahin ve Simge nur İrişTübitak'ın yapmış olduğu yarışmaya sosyoloji alanında "Lise öğrencileri nelerden mutlu oluyor" konusuyla katılmış ve bu konu ile ilgili olarak 653 öğrenci ile bire bir anket metodunu uygulayarak 6 soru yöneltmiştir.

Tübitak projesi kapsamında yapmış olduğumuz araştırmada çok ilginç sonuçlar ortaya çıktı. Lise öğrencilerinin psikolojilerini ve toplum içindeki

kaygılarını daha net bir şekilde görme fırsatını elde etmiş olduk. Örneklem olarak 653 tane 9,10,11,12 sınıf öğrencilerine anket yöntemiyle elde ettiğimiz sonuçlardan bir tanesi de kitap okuyup okumadıkları-ydı. "Nelerden mutlu olursun" sorusuna verilen cevaplarda %38 arkadaşlarıyla bir-likte olmaktan mutlu olurum cevabı çıkmış, telefonumla meşgul olmak ve bilgisayarda oyun oynamak %17 ile üçüncü sırada yer almıştır. İlginçtir ki ailemle vakit geçirmek-ten mutlu oluyorum diyenlerin oranı %19.60 ile ikinci sırada yer almıştır. Buradan çı-kan sonuç şu aslında,çocuklar aileleriyle zaman geçirmek istiyorlar,birlikte bir şeyler yapmak istiyorlar ve bundan da çok mutlu oldukları ortada. Büyüklük çocuklarına ger-çekten zaman ayırıyorlar mı?Birlikte onun da hoşlanacağı bir etkinlik yapıyorlar mı? Yoksa çok işim var, zamanım yok diyerek onu telefon gibi, bilgisayar oyunları gibi ya da kötü arkadaşların kucagina mı atıyorlar. Ve tabii ki kitap okumaktan mutlu oluyo-rum diyenlerin oranı %8. Elbette çok az bir oran. Kitap okumamak hala bu ülkenin ka-nayan yarası. Cahilliğin, bilgisizliğin, körü körtüne köleliğin, biat etmenin, empati kuramamanın, sevgisizliğin ve anlayışsız bir toplum olmanın temelinde de kitap okumamak yatıyor.

Yine yöneltilen sorularda biri de "Gelecekle ilgili bir kaygınız var mı?" idi. Gelecekle ilgili kaygısı olan öğrenci oranı %62.12 ile hiç azımsanmayacak bir oranda. Kaygım yok diyenler de %37.88. Pek çok Avrupa ülkesinden daha fazla genç nüfusa sahip olan ülkemizde, gençlerin geleceği ile ilgili kaygı taşınması, yönetenlerin ciddi bir biçim de bu konuya eğilmeleri gereken bir mesele. Bu konuyla ilgili konuşulacak çok şey var ama biz bu konuya sadece dikkat çekmiş olalım.

"İleriki yaşamında kendini nasıl görmek istersin" sorusuna, zengin birisi olmak %40,para önemli değil kariyer sahibi olmak %33,üniversite okumuş orta halli bir devlet memuru olmak %27.

Yine bu soruyla ilintili olarak sorduğumuz bir diğer soru da "İlerde iş hayatın da nerede olmak istersin? Sorusuydu. Bu soruya Özel Sektör de diyenler %60.18, Devlet Memuru olmak diyenler %29.24,Ticaret ile ilgilenmek diyenler %7.19,Çiftçilik diyenler de %3.06.Artık insanımız eskisi gibi devlete kapağı atma anlayışından yavaş yavaş çıkarak daha fazla para kazanabileceği özel sektörde şansını denemek istiyor. Osmanlıda Yahudilerin yapıp bizim izlediğimiz ticaret, hala daha korkuyla yaklaşıyor. Dünya ekonomisinde belli yerlere gelinmek isteniyorsa üreteceksin, ürettiğini de satacaksın. Devlette çalışayım ama iyi para kazanayım, belli bir yere kadar. Hem kendi yaşam standardımı hem de ülkenin yaşam standardını ve ekonomisini yükseltiyim diyorsan, ticaret ile uğraşacaksın. Özel sektörde çalışmak isteyenlerimiz bile masa başı olsun, parası çok olsun, devlet memuru gibi sekiz beş mesaisi olsun, tatili bol olsun düşüncesine hakim. Eskilerin tabiriyle salla başı al maaşı.Bu düşüncede olan hala %30 civarında öğrenci var. İbn-i Haldun Mukaddime isimli eserinde, iklim ile insanların kişilik yapıları üzerinde bir tespitte bulunarak, sıcak iklimin insanı tembel, uyusuk çok fazla çalışmayı sevmeyen bir yapıya sahiptir, soğuk iklimin insanı da bir o kadar çalışkan ve sert mizaca sahiptir diyor. Arap milletine ve Afrika kıtasına baktığımız zaman bunu daha kolay anlayabiliriz. Allah'tan biz tam ara iklimte sahip bir ülkeyiz. Ne soğuk ne sıcak. Bu da çıkan sonuçlardan belli olmuyor mu?

Satranç Tahtasındaki Buğday

Bugün satranç diye bildiğimiz oyunu kurgulayan bilgin, oyunu Pers Kralı'na sunduğunda çok memnun olan kral, "Dile benden, ne dilersem" demiş. Bilgin kendisine uzatılan hazine dairesinin anahtarını elinin tersiyle itip, kraldan satranç tahtasının sol alt köşesindeki kareye bir buğday tanesi koymasını ve sonra her kareye bir önceki karenin iki katı buğday tanesi koymasını ve bu şekilde 64. kareye kadar gitmesini istemiş. "Bana bu kadar buğday verseniz yeter." demiş. Zenginliğinden gurur duyan kral, tebessümle, bilginin alçak gönüllülüğünü övüp, vezirine "Dileği, yerine getirin" diye emir vermiş.

İş matematiğe geldiğinde, sezgilerimiz son derece önemli kuşkusuz. Birçok matematik buluşu ya da tezi sezgiye dayanarak üretiliyor. Ama yukarıdaki örneğe bakın. Katlana katlana giden buğday tanelerini, satranç tahtasının son karesinde tam 2^{63} 'e ulaştığını görürüz. Acaba satranç tahtasının üzerinde kaç buğday tanesi var?

Satranç tahtasındaki buğday taneleri:

$$2^0 + 2^1 + 2^2 + 2^3 + 2^4 + 2^5 + \dots + 2^{61} + 2^{62} + 2^{63} = 2^{64} - 1$$

Tarım uzmanları 1000 buğday tanesinin yaklaşık 31g geldiğini söylüyor. Sonuç şaşırtıcı. ($2^{64} - 1$) x 31 / 1000 g. Bu 570 milyar ton'dan daha çok buğdaya karşılık geliyor. Bir karşılaştırma yapabilmek için 2008 dünya buğday üretiminin 645 milyon ton olarak beklendiğini göz önüne getirelim. Ne dersiniz, kralın sezgisi başına büyük dert açmamış mı? Tam 885 yıl boyunca dünyanın bütün buğdayını bilgine vermesi lazım. Ömür mü yeter?

İLGİNÇ GERÇEKLER

Eğitimde, Türkiye'nin kaçırdığı fırsat: KÖY ENSTİTÜLERİ -2-

İnsanın birden çok ilgisi, yeteneği ve gereksinimi vardır. Yeteneklerini geliştirme, her insanın hakkıdır. Köy enstitülerinde, bu bilinçle öğrenirken üretme, üretirken öğrenme ilkesine uygun olarak, bilimsel temellere dayalı ve öğrencinin kişiliğini bütün yönleriyle geliştiren iş eğitimi uygulanıyordu. İş eğitimi, Batılı eğitimcilerin geliştirdiği iş ilkesinden çok farklıydı. İş okullarında öğrenci, yalnızca bütçe yetersizliği nedeniyle üretim yapmıyordu. Aynı zamanda değer yaratmanın, yaratılan değeri hakça paylaşmanın; yediğini, giydiğini hak etmenin onurunu taşımak için üretiyordu. Medresenin olumsuz mirası ezbercilik, ülkemizde ilk kez tam olarak köy enstitülerinde eğitimin dışına atıldı ve yerine, bugün etkin öğrenme ya da öğrenci odaklı eğitim denilen yöntemle öğrenmeyi öğrenme geçmiş oldu.

Öğrenciler, işlerine yarayan araçları yapmayı öğrenmekle, ileride kendi başına kaldıklarında gereksinim duyacakları bir konuyu, bir işi yapabilmek yeteneğini kazanmış oluyorlardı. Bunun da ötesinde düşünmeyi, üretmeyi ve yaratmayı seven bir insan haline geliyorlardı. Etkin öğrenimde öğrenci, derste öğretmeninin yol göstericiliğinde küme ile birlikte ya da tek başına, temel gereksinimlerine ve gelişim gereksinimlerine dayanan öğrenme konusunu ele alıp planlıyordu.

Bilimsel bilgi denilen aracı nereden, nasıl edineceğini; nerede, nasıl kullanacağını; parçaları birbirine nasıl bağlayacağını; eksik ya da yanlış yaptığında işe yeniden nasıl başlayacağını kavriyordu. Çalışma sırasında gerektiğinde sorular ortaya atıyor; bunları arkadaşları ve öğretmenleriyle tartışıyor; yanıtların doğru olup olmadığını denetliyordu. Öğretmeninin anlattıklarını, ders kitaplarında okuduklarını da eleştirel bir yaklaşımla değerlendiriyordu. Öğrendiklerini izleyicilere sunuyor ya da uyguluyordu. Enstitüde "ders vermek" diye bir şey yoktur. Öğretmen, uzun boylu anlatmalarla kitaplarda yazılan şeyleri yinelemez. Anlatılanı esneyerek dinlemek ve zil çalmasını beklemek, sonra başka bir derse koşmak yolundaki sistem, ortadan kaldırılmış, yok edilmiştir. Bazen ders zamanı, gezi ile geçer. Örneğin, bir sınıf, coğrafya öğretmenleriyle birlikte Hatay'a gezi yapmıştır. Ülkenin iklim farklarını, durumlarını, şartlarını gözleriyle görmüşlerdir. *Devamı gelecek sayımızda...*

Yaşlılıkla birlikte hafızanın zayıfladığı biliniyor. Ancak uzmanlar alınacak önlemlerle hafızanın zayıflamasının geciktirilebileceğini belirtiyor. Vücudun bütün organları gibi beyin de sağlıklı bir şekilde gelişmek için egzersiz, vitamin ve mineral içeren besin maddelerine ihtiyaç duyuyor.

Hafızayı kuvvetlendirmek için beyne ihtiyaç duyduğu malzemelerin sağlanması gerekiyor. Hafızayı güçlendirdiği bilimsel yolla kanıtlanan besin maddeleri ve yöntemleri daha yakından tanıyalım:

1. **Soya:** Soyadaki doğal östrojen hafızayı hem kuvvetlendiriyor hem kıvraklaştırıyor.
2. **Hafıza mineralleri:** Vücutta demir ve çinko azlığı, belleği zayıflatıyor, çünkü azalan hemoglobin nedeniyle beyne yeterince oksijen taşınmıyor.
3. **Kahve:** Kafein zihin performansını, hafıza ve yoğunlaşmayı (konsantrasyonu) artırıyor.
4. **Zihin egzersizi:** Zihnini aktif tutanlarda bellek daha kuvvetli.
5. **Vücut egzersizi:** Haftada üç kez yarım saatlik egzersiz, hafızayı zayıflatan stresi azaltıyor.
6. **Sakız çiğnemek:** Sakız çiğnerken beyin 'hippocampus' bölümü daha iyi çalışıyor.
7. **Gingko Biloba:** Aynı adlı ağaçtan elde edilen madde, damarları açıp beyne daha fazla oksijen taşıyor.
8. **Yağlı balık eti:** Haftada üç kez yağlı balık veya üç gün 330 mg. balık yağı hapi, hafızayı güçlendirecek 'Omega 3' yağ asitlerini almanız için yeterli.
9. **Adaçayı:** Zihin yorgunluğu için en iyi çare. Adaçayı familyasından limonun yağından elde edilen esansın da yoğunlaşmayı arttırdığı keşfedilmiş.
10. **B vitamini:** Beyni serbest radikallerden koruyup beyne daha fazla oksijen gelmesini sağladığı için Niacin, B3, B13 vitaminleri bellek için çok önemli.